

El nou règim feudal

Varoufakis denuncia a 'Tecnofeudalismo' el vassallatge a què ens sotmeten els gegants tecnològics

Justo Barranco

El capitalisme és mort. Les seves dinàmiques ja no regeixen les nostres economies. Però finalment no l'ha substituït el socialisme. Com és obvi, el capital està més bé que mai. Això sí, no és el de sempre; gràcies als algorismes dels gegants tecnològics i a l'impuls financer atorgat per la imparable impressió de diners pels bancs centrals des de la crisi del 2008, el capital, assegura Yanis Varoufakis al seu nou assaig, ha aconseguit desfer-se dels molestos mercats capitalistes. La vella passió pels beneficis, que per Adam Smith eren el motor de l'estructura econòmica perquè encoratjaven la competència als mercats i la riquesa, ha donat pas al modern món digital a unes velles conegudes que no van acabar d'anar-se'n mai en el pas del món feudal al capitalista: les rendes.

I el resultat és un món que l'economista grec no vol anomenar capitalisme de plataformes o hipercapitalisme. Creu que ja no som allà. El seu nou llibre es titula *Tecnofeudalismo*. Un tecnofeudalismo que explica l'actual nova guerra freda entre els EUA i la Xina com una batalla de feus en què Europa, mancada de gegants digitals, quedarà en una posició secundària. Per Varoufakis, estem en un moment no tan diferent del pas de l'edat de bronze a la de ferro: qui no tenia aquest dur metall va veure traspassats els escuts de bronze.

I avui aquell poderós ferro són els gegants digitals nascuts de l'apropriació dels béns comuns, lliures, del primer internet, privatitzats per les

HOLLIE ADAMS / GETTY

TECNOFEUDALISMO
Yanis Varoufakis
Deusto, Barcelona, 2024
264 p. | paper, 20,95 € |
e-book, 10,99 €

tecnològiques nord-americanes i xineses en conglomerats com Amazon, Google, Apple, Uber o Alibaba. Companyies que als seus particulars regnes es comporten com a senyors feudals, sigui amb els sistemes operatius i el que paguen les aplicacions a GooglePlay o l'AppStore; sigui amb plataformes de comerç digital com Amazon, en què dins no hi ha res semblant a un mercat ni a capitalisme; sigui amb treballadors explotats al límit als magatzems per algorismes, o sigui, sobretot, amb tots nosaltres, el que

Varoufakis anomena serfs del núvol. A diferència de qualsevol altra empresa, moltes grans tecnològiques amb prou feines paguen un 1% en sous. La resta, i aquesta és per l'autor la diferència crucial, és el treball gratuït de creació de continguts que fan milers de milions de persones a la xarxa, de les quals a més s'extreuen dades per aprendre els seus gustos i influenciar-les contínuament.

La impressió massiva de diners dels últims 15 anys va ajudar que aquests gegants del capital al núvol poguessin créixer sense necessitat de donar beneficis i aconseguissin tot el poder de mercat. Uns feus als quals els fabricants capitalistes convencionals, de galetes o taxistes, es veuen obligats cada vegada més a vendre els seus béns segons el dictamen dels nous *nuvolistes* i desenvolupar una relació que no difereix de la que tenien vassalls i senyors. Un tecnofeudalisme en què el món s'està dividint en dos superfeus al núvol antagònics, el nord-americà i el xinès. Irònicament, assegura, l'única força que pot fer alguna cosa avui per controlar els *nuvolistes* i aquest vassallatge antidemocràtic és el Partit Comunista Xinès.

Varoufakis en una marxa per l'alliberament d'Assange

OMDENKEN. EL ARTE DE PENSAR AL REVÉS

Berthold Gunster

Temas de Hoy, Barcelona, 2024
350 p. | paper, 18,90 € | e-book, 8,99 €

L'art de pensar a l'inrevés. Berthold Gunster va treballar com a autor i director d'obres teatrals durant anys. La seva especialitat era la improvisació a l'escenari, que, segons la seva opinió, es basa en dos principis simples: acceptar la realitat com és i fer-hi alguna cosa. Així va néixer la seva filosofia *omdenken*, pensar a l'inrevés en neerlandès, i des de fa dues dècades ha ofert milers de tallers amb el seu equip per passar, afirma, de l'etern "ja, però", al "sí, i", i deixar de pensar en termes de problemes i fer-ho en termes de possibilitats.

LA VENTA

Jon Gordon i Alex Demczak

Empresa Activa
Madrid, 2024
156 p. | paper, 12 € | e-book, 5,99 €

A contracorrent de les modes dels últims decennis, no gaire amigues del llarg termini, aquesta faula de narrativa empresarial aborda la importància de la integritat en el món dels negocis per aconseguir un èxit perdurable. El representant de vendes d'una empresa tecnològica del món de l'aviació està en una cruïlla, que es decidirà amb quatre principis: la integritat genera confiança, permet l'èxit a llarg termini, equival al millor jo d'un mateix i allibera per viure.

TALENTO, EMPRESAS Y CULTURA

Mario Alonso i Javier Cantera

Lid editorial
Madrid, 2024
284 p. | paper, 24,95 €

Les empreses necessiten avui unir els conceptes talent i cultura en la seva gestió, apunten els autors. Per aconseguir una alta competitivitat, han d'apostar per les persones que les integren i pel seu benestar. En aquest llibre abordem la gestió d'equips professionals de manera omnicomprensiva: de les competències requerides per mercat al procés d'adquisició de talent, la gestió i avaluació, les polítiques de compensació, els plans de carrera, el clima laboral, la diversitat i el desenvolupament i benestar dels empleats.

Rosa Cañadas

Presidenta de la Fundació Tanja i presidenta de Treu Capital Partners

Catalunya està en decadència?

Barcelona continua sense rumb clar, les empreses no estan per la feina de tornar, aquest discurs autoritari tant amb les empreses com amb les qüestions lingüístiques no hi ajuda i la nostra fiscalitat tampoc no incentiva.

L'embolic polític no fa més que créixer, sense parlar del debilitament institucional. La fractura social no disminueix, realment serveixen les mesures del Govern?

El nostre món es mou. Quin serà el pròxim ensurc a Europa?
Guerra d'Ucràina, guerra a Gaza; què vindrà després? Hi haurà un conflicte a Taiwan o alguna altra part del món? Cap o en ens porta el nou ordre mundial? Com podem integrar la intel·ligència artificial al sistema productiu actual?

Sense parlar dels riscos d'una economia inestable, endeudada i que ha entès que la paraula inflació no s'ha d'esborrar del diccionari, i a més enfrontada a una crisi energètica. Sense oblidar la sostenibilitat mediambiental.

Ens enfrontem a enormes reptes econòmics, socials i polítics, en què més que mai necessitem institucions catalanes fortes i amb veu. Institucions independents, i amb valentia per abordar les transformacions de la nostra societat, els reptes de la nostra economia, que cada vegada està més subjecta a elements exteriors. I també és imprescindible contrarestar les ingerències polítiques que les condicionen cada vegada més.

Institucions per raonar i estructurar un model i una visió del país, des de la trobada i el debat de la societat civil i empresarial, un model i una referència del pensament a Catalunya, per analitzar i redefinir els aspectes que són claus al món del segle XXI.

Conjuntura Tenim enormes reptes econòmics, socials i polítics, i necessitem institucions catalanes fortes i amb veu

Que recullin la diversitat de Catalunya, transcendint el social des de l'economia, que reunixin el pensament, l'empresariat i la societat civil.

Que emetin reflexions, opinions i propostes clares, pròpies, no condicionades al color polític, i sense por a les crítiques, que tinguin presència a Europa i que ens portin a ser referència a la Mediterrània nord i sud.

Que ens obrin a tot Espanya i no només a Madrid, i que lluitin per la competitivitat de la nostra economia. Estem fent front a una gran despesa pública, però cal intentar que les modificacions impositives no ens facin perdre encara més competitivitat.

Tant Foment a través del seu *think tank* com el Círculo Ecuestre estan fent una gran feina en aquest sentit, estem esperant sobre què farà la Cambra de Barcelona a la seva nova etapa, però ens falta una institució independent i global que ens representi i vagi més enllà d'interessos partidaris. |